

บัลลังก์ เอกบัณฑิต, ร้อยเอก: ความชุกของภาวะระดับไขมันในเลือดผิดปกติในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์
ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ (PREVALENCE OF DYSLIPIDEMIA IN PATIENTS WITH RHEUMATOID
ARTHRITIS AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. พญ. มนาธิป
ไอศิริ, อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ. นพ. สมเกียรติ แสงวัฒนาโรจน์ ; 59 หน้า. ISBN 974-17-4393-9.

วัตถุประสงค์ เพื่อหาความชุกของภาวะระดับไขมันในเลือดผิดปกติในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

วิธีการศึกษา เจาะเลือดผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ทั้งหมด 106 คนหลังจากอดอาหาร 12 ชั่วโมงนำมา
ตรวจระดับน้ำตาลในเลือด (fasting plasma glucose; FPG) และตรวจระดับไขมันในเลือดชนิดต่างๆ ได้แก่ระดับคอเล
สเตอรอล (total cholesterol; TC), ระดับไตรกลีเซอไรด์ (triglyceride; TG), ระดับคอเลสเตอรอลในไลโปโปรตีนที่มี
ความหนาแน่นสูง (high density lipoprotein cholesterol; HDL-C) นำมาคำนวณหาระดับคอเลสเตอรอลในไลโป
โปรตีนที่มีความหนาแน่นต่ำ (low density lipoprotein cholesterol; LDL-C) และ ระดับคอเลสเตอรอลที่ไม่รวมคอเล
สเตอรอลในไลโปโปรตีนที่มีความหนาแน่นสูง (non-high density lipoprotein cholesterol; non-HDL-C) ชักประวัติ
โรคหลอดเลือดหัวใจของผู้ป่วย และครอบครัว ภาวะหมดกระดูก เก็บรวบรวมข้อมูลทางคลินิก เส้นรอบเอว และเส้นรอบ
ตะโพก อาการกำเริบของโรค ความรุนแรงของโรค และการรักษาด้วยยาชนิดต่างๆ

ผลการศึกษา พบว่า ความชุกของระดับ TC ในเลือด สูงตั้งแต่ 200 มก./ดล.ขึ้นไป ร้อยละ 37.74, ระดับ TG
ในเลือด สูงตั้งแต่ 150 มก./ดล.ขึ้นไป ร้อยละ 5.66, ระดับ LDL-C ในเลือดสูงกว่าเป้าหมาย ร้อยละ 16.98, ระดับ HDL-
C ในเลือด ต่ำตั้งแต่ 40 มก./ดล.ลงมา ร้อยละ 5.66 โดยพบภาวะระดับ non-HDL-C ในเลือดสูง ร้อยละ 5.66 และมี
อัตราส่วน TC/HDL-C สูงตั้งแต่ 4.5 ขึ้นไป ร้อยละ 9.43 โดยมีความชุกของระดับไขมันผิดปกติอย่างน้อย 1 ชนิด ร้อยละ
48.11 ทั้งนี้พบความชุกของระดับ HDL-C ในเลือดสูงตั้งแต่ 60 มก./ดล. ถึงร้อยละ 50 โดยปัจจัยที่มีผลต่อระดับไขมัน
ได้แก่ อายุ, เส้นรอบเอว, น้ำหนักตัว และ ดัชนีมวลกายที่มากขึ้นสัมพันธ์กับระดับ TC, TG, LDL-C และ non-HDL-C
ในเลือดที่สูงขึ้น ภาวะหมดกระดูก สัมพันธ์กับระดับ TC, TG, LDL-C และ non-HDL-C ในเลือดที่สูงขึ้น การใช้ยา
naproxen สัมพันธ์กับระดับ TC, TG และ non-HDL-C ในเลือดที่ต่ำลง และการใช้ยาด้านเวลาเรียสัมพันธ์กับระดับ
TC, LDL-C, non-HDL-C และอัตราส่วน TC/HDL-C ในเลือด ที่ต่ำลง

สรุป พบภาวะระดับไขมันในเลือดผิดปกติในผู้ป่วยโรคข้ออักเสบรูมาตอยด์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ได้ ร้อย
ละ 48.11 การตรวจหาภาวะนี้ควรทำควบคู่ไปกับการหาจำนวนปัจจัยเสี่ยง เพื่อการควบคุมระดับไขมันในเลือดที่มี
เป้าหมายที่ชัดเจนต่อไป

KEY WORDS: RHEUMATOID ARTHRITIS / DYSLIPIDEMIA / PREVALENCE

CAPTAIN BUNLUNG EKBUNDIT: PREVALENCE OF DYSLIPIDEMIA IN PATIENTS WITH RHEUMATOID ARTHRITIS AT KING CHULALONGKORN MEMORIAL HOSPITAL. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.MANATHIP OS,RI, M.D. THESIS CO-ADVISOR: SOMKIAT SANGWATANAROJ, M.D. 59 pp. ISBN: 974-17-4393-9

Objective. To study the prevalence of dyslipidemia in patients with rheumatoid arthritis at King Chulalongkorn Memorial hospital

Methods. 12-hour fasting blood samples were taken from 106 patients with rheumatoid arthritis and assessed for fasting plasma glucose (FPG), total cholesterol (TC), triglyceride (TG), high-density lipoprotein-cholesterol (HDL-C). Low-density lipoprotein-cholesterol (LDL-C) and non-HDL-C level were calculated. History of cardiovascular disease (CVD) in family, menopausal state, clinical symptoms, disease activity and severity, drug treatment were collected.

Results. The prevalence of $TC \geq 200$ mg/dl was 37.74%, $TG \geq 150$ mg/dl was 5.66%, high LDL-C was 16.98%, high non-HDL-C and $HDL-C \leq 40$ mg/dl were 5.66%. The prevalence of dyslipidemia (abnormal lipid level at least 1 value) was 48.11%. $HDL-C \geq 60$ mg/dl was observed in 50% patients. Lipid level was correlated with age, waist circumference, body weight, body mass index, menopausal state, the use of naproxen and anti-malarial agents.

Conclusions. The prevalence of dyslipidemia in patients with rheumatoid arthritis was 48.11%. Detection of this abnormality is crucial. The search for other cardiovascular risk factors should be performed to determine the appropriate level of LDL-C in order to reduce cardiovascular events.